

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felhívások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adurk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A marosvásárhelyi szózat.

Pécs, 1900. április 23.

Abban a szerencsétlen testvérháborúban, melyet a függetlenségi párt különböző árnyalatu politikai folytatnak egymás ellen, a párt vidéki köreinek jutott feladatuk figyelmeztetni a központi vezetéseket arra a romlásra, amelyet az ő személyes gyűlölködésük idéz föl a függetlenségi pártra és programja érvényesülésére. Meg kell értetnünk a vezetőkkel, hogy a párt nem az ő kedvükért létezik s az a zászló, melyre Magyarország önállósága és függetlensége van felírva, nem arra való, hogy nyelével egymás hátát döngessék.

Olvasva a marosvásárhelyi függetlenségi és 48-as párt husvét-i szózatát, abba a kellemes csalódásba ringatja magát az ember, hogy ez első aktája a függetlenségi választók ama akciójának, a mely a közös program alapján állók egyesítését, a testvérharc lezárását célozza. Erre vall a kolozsvári szózat első pontja, mely tiltakozik, hogy vallásfelekezeti kérdések elegyítsenek bele országos általános politikai kérdések közé, hogy ezek irányítására s eldöntésére vallásfelekezeti szempontok legyenek befolyással.

Nyílt titok, hogy a függetlenségi párt első szakadásának is vallásfelekezeti szempontok voltak a szülő okai, bár a szervezési kérdésben felmerült differenciák szerepeltek különválasztási ok gyanánt, az ered-

mény mégis bizonyította a felekezeti szempont felülkerekedését, mert az azelőtt egységes függetlenségi párt tényleg protestáns és katolikus töredékekre szakadt. Erre vonatkozólag a kolozsvári szózat nagyon helyesen utal arra, hogy a valósággyakorlat és lelkiismereti szabadság kérdései hazánk politikai életében, a magyar állami alakulás körében véglegesen megvannak oldva; ezek tehát az azonos politikai program alapján álló pártok között többé elválasztó gátul nem szolgálhatnak.

A köcsörös megértés célját szolgálja a szózat második pontja is, mely kijelenti, hogy a függetlenségi és 48-as párt elvei nem dogmák, hanem fejlődésre törekvő irányzat, a melynek magába kell olvasztania mindama törekvéseket, a melyek a nemzet fejlődését, a valódi hamisítatlan liberalizmus szellemében a nemzet nagy hagyományaihoz méltóan mozdítják elő; főcélul tűzvé ki természetesen a független Magyarország eszméjének teljes megvalósítását. Ebben egyetérthet a függetlenségi párt minden híve, mert mindenki meggyőződhetett már azokról a veszedelmekről, amelyek származnak abból, ha a függetlenségi zászló ellen elkövetett árulásnak bélyegzünk minden oly törekvést, a melyek a közjogi programponthoz körén kívül esnek.

A marosvásárhelyi szózat harmadik pontja a nemzetiségi kérdésről szól s kö-

veteli a külföld felé gravitáló nemzetiségi akció szigorú megakadályozását, de nem zárkózik el a magyar állameszme feltétlen elismerése mellett amaz eszközök megadása előtt, melyek a nemzetiségek gazdasági és kulturális fejlődését mozdítják elő. Ez is olyan programponthoz, a melyet a függetlenségi párt minden tagja fenntartás nélkül aláírhat.

Hasonlóképp nem lehet nézeteltérés a függetlenségi elvet vallók között a negyedik pontra nézve sem, amely pártolja a hazai ipar fejlesztésére indított mozgalmat, de nem áll meg ennél, hanem ezt csak előkészítésnek tekinti a magyar ipar teljes fellendüléséhez egyetlen célravezető intézkedésre, az önálló vámterület létesítésére, a gazdasági különválasztásra.

Eddig minden egyes programponthoz akként van csoportosítva a marosvásárhelyi szózatban, hogy kimutassa, miszerint elvi ellentét nem létezik a függetlenségi elvet vallók táborában s ha ennek dacára köztük mégis a szakadást ápolják egyesek, ennek csak az egymás ellen való személyes torzalkodás lehet a kuforrása, ezt pedig a politikában ki kell küszöbölni.

Az első négy pont megszerkesztésével a marosvásárhelyi függetlenségi párt hűségesen követte Kossuth Lajos amaz intelmét, hogy a függetlenségi párt híveinek *nem azt kell keresniök, ami őket szétválasztja, hanem azt, a miben valamennyien megegyeznek s ami őket egyesítheti.*

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Mende-mondák.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: Cank Muki.

Egy csinos külsejű könyvecske viseli ezt a címet, melyet Zombory Dezső, a Pécsi Figyelő volt belmunkatársa, volt pécsi joghallgató írt tele tizennyolc kisebb-nagyobb novellával, történetkével.

Tárcái után olvasó közönségünk bizonyára ismeri Zombory Dezsőt s ez a fiatal írónak csak előnyére szolgál a jelen kötetének megjelenésekor.

Előzőm s minden tekintetben kollégám most kiadott kötetét allegorikus képpel kezdi meg, az „Azt mondják“ című humoros, satirikus rajzzal, melyben igen ötletesen okadaltolja meg munkásságát, könyvének megjelenését, illetve könyvének címét.

A következő novellisztikus dolgok hol humoros, hol satirikus hangon írvák, melyeken jóízűen nevetünk, kellemesen mulatunk. Az e fajta dolgokat Zombory vármegeje és városa életéből veszi, ideális harcot küzdve az ott divó ferdeségek, szögletelességek ellen, melyek a köznapi embernek már csak azért sem tűnnek fel, mert benne él, megszokta

kiskorától fogva. Csak némelyeknek tűnik fel a visszás állapot, csak kivételes az az ember, ki bár a szögletes állapotban nőtt fel, mégsem tudja magát beleélni azokba.

Ezek közé tartozik Zombory is, kinek főideája e régi, mindazonáltal s talán ép ezért bizonyos fokig izléstelen körülmények, kavart társadalmi élet bajain a mint lehet, javítani. Részben ez a gondolat adta kezébe a tollat, hogy megírjon némely dolgokat.

Persze az író ember szava, különösen a tárcá s novellairó ember szava a pusztaságba kiáltónak szava csak. A kiket illet, azoknak titkosan fáj az elhangzott szó, de a mint más fejére hallja hangoztatni a sentenciát, jót nevet felette, pedig ugyanazon ember ugyanezéből mondta, írta a két dolgot. Még azt mondják rája, hogy könnyű írni s tanácsolni, tessék tenni. Pedig nehéz a tanácsadás is s ha bátorság nem is annyira, de szellem mindenestire annál több kell az ily fajta dolgok megírásához.

S dicséretére legyen mondva, Zombory Dezső találóan, szellemmel írta meg az idevonatkozó egy két dolgot. A finom célzások, jellemző adatok kiszákmányolása s kellő helyen való alkalmazása a mily megfigyelő tehetséget árult el éppen oly szellemről tanuskodnak.

Az életből vette képeit, melyeket megvilágosítva, magyarázva mutat be olvasóinak.

Nem sért meg egyeseket, az összességet ostromolja, nem a személyek hiábait számlálja fel, hanem a társadalomét, annak egyes osztályait mulattató modorban.

Vannak a humoros, satirikus tárcáin kívül apróbb, nagyobb szerelmi történetek is e könyvben, melyeknek elmesélésében óvakodik azon áramlatnak még az érintésétől is, mely a pikantériákkal özönli el az irodalmat.

E tekintetben a kis lányok is a legbátrabban olvashatják a Mende-Monda apróságait.

Novelláinak meséjét ügyesen szövö, nem keveredik ismétlésekbe. Azoknak tárgyát nem a holdvilágból kapja ki, bár tele vannak édes szerelemmel, csengő-bongó szavakkal, hanem az események szövegéből leste el s fantáziája világával vonja be.

Kedves dolgok, nagyon szerelmes történetek, melyeket szívesen olvasunk. A sorok közt ott lebeg egy fiatal jogász gyerek s fiatal köhém ember szerelmes lelke, mely telidesteli van ideális világnézettel, ifju rajongással. S ez képezi a tárcáknak — hogy úgy mondjam — himporát, mely azok tárgyát a mindjobban terjedő irodalmi mételeytől, a frivolitástól, megőrzi s egész üdeségében megvédve nyújtja élvezetre azt.

A kisebb történetekben egy-egy mozzanatot fest művészi könnyedséggel. S ez egy mozzanattól az olvasó képzelete akár regényt

Annál élesebb disszonanciát van hivatalosan kelteni a szózat utolsó pontja, a mely a delegációkba való belépést s egy új kiegyezési alap keresését a párt elveinek meghamisítása gyanánt bélyegzi meg s ezzel utját állja annak, hogy a függetlenségi párt két árnyalata között a meg-egyezés csak szóba is kerülhessen, sőt kizárja még a párhuzamos együttműködés lehetőségét a pártprogram kardinális tételeiben is.

A delegációban való részvétel nem kardinális elvi kérdés; megmondta azt már annak idején Kossuth Lajos is. Az egész taktikai, célszerűségi kérdés, mert hisz a függetlenségi pártnak a delegáció tárgyalásaiban résztvevő csoportja sem fogadja el ezt fönntartandó intézménynek s annak megszüntetését és az áttérést a tiszta perszonal unióra éppugy kívánja, mint a függetlenségi párt másik árnyalata.

Ha tehát az egyik árnyalat azt mondja, hogy ő nem lép be a delegációba, mert ezt az intézményt még a hatvanhetes törvény megváltoztatása előtt sem akarja elismerni törvényesnek; a másik pedig úgy okoskodik, hogy a hatvanhetes törvény megváltoztatásáig, a melyre ő is törekszik, köteles az ország ama vitális érdekeit ellenőrizni, a melyek a tényleges állapot mellett a delegációban döntetnek el: ez még nem lehet oly lényeges elvi eltérés, hogy miatta egyik csoport a másikat zászlóárulással vádolja.

A marosvásárhelyi szózatnak tehát az ellentéteket elsimitó négy pontja után kár volt az ötödik ponttal követ dobni az elcsöndesedő hullámok közé, mert így soha sem fogjuk elérni, a mire minden igaz függetlenségi embernek törekednie kell a vállvetett együttműködést állami függetlenségünkért folyó harcunkban.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

szöhet. Úgy tesz, mint a nagy festők vázlatokkal. Csak egy kézvonást vetnek a vászonra s készen van a kép, csak ki kell színezni. Nagyon szerencsés e pillanatnyi mozzanatok megválasztásában, a mennyiben — ugyanis — bizonyos történetekből a legjellemzőbbet, a legfontosabbat mondja el, mely következménye a multnak s alapja, bázisa a jövőnek. Ehhez különös megfigyelő tehetség, nagy gyakorlat szükséges.

Magától érthető, hogy a tizennyolc tárca közül egyik-másik jobban kiválik.

Igy a kötetben legsikerültebb az, mely fölé ez a cím van írva: »Regényvázlat«. Megfelel a nevének, a címének.

Pater Bonifacius, ruthén pap, az elbeszélés hőse. Ennek írja le nagy vonásokban egész életét, egész szerelmét, világtelforgató eszméit, melyeken erőt vesz a szerelem s azt különböző gyötrelmek után legyőzi az eszmék ismét.

Ezek a főszemek a Regényvázlatban, melyek szűk keretben rhapsodikus menetben sorakoznak egymásután. Mint címe mutatja csak regényvázlat s tényleg alkalmas a tárgya egy nagyobb regény szövésére. Zombory csak vázlatát adta e regénynek, de oly kiemelő módon, hogy egy egész elhibázott élet minden örömeivel s szenvedéseivel, egy államellenes harc minden tusájával s bukásával két szerelmes szív története minden küzdelemmel

Nick Winand zenés miséje.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. ápril 23.

Az egyházi zenét ápoló, helybeli műkedvelőkből álló társaság tegnap fél 11 órakor a lyceumi templomban egybegyűlt ájtatos közönségnek zenei misét tartott, előadván Nick Winand mise-zeneművét. E zenés mű, ha conceptiójában nem is oly nagyszabású, mint a régebbi nagy mesterek (Haydn, Mozart, Beethoven, Cherubini stb.) egyházzenei művei, a legújabb és a liturgiához szigorúan alkalmazkodó egyházi zeneirodalomnak mégis igen érdekes és számottevő terméke. Az egész művet benső ahitatból fakadó ihlettség szelleme lengi át és egyes számai igen szépen, gondosan vannak kidolgozva; hangszerelésében pedig a képzelhető legnemesebb, discret és az ájtatos hangulatnak teljesen megfelelő. Legkiválóbb részei a »Gloria«, »Credo« és az »Agnus Dei«. Még nagyobb bensőség szól pedig a miséhez becsatolt két betétből, melyek egyike Hölzl Ferenc, volt pécsi székesegyházi regenschori »Haec dies« zsoltár szerzeménye, másika pedig az offertorium alatt előadott »Terra tremuit«, melynek szerzője Greith K. Ez utóbbi mű az orchestrai egyházi zeneirodalom egyik hatalmas és megrázó erejű műve, melyben félreismerhetetlen a Wagner iskola betolyása, az előbbi pedig fenségesen magasztos egyszerűségével rendíti meg a hallgató szívét. A dicsőült Hölzl ezen művének előadásával a műkedvelő társaság a kegyeletnek is áldozott, egyszersmind fájó emléket idézve fel annak, hogy volt idő, midőn Pécs az egyházi zene terén is oly kimagasló hely volt, hol ily művek genialis teremőinek mód és alkalom volt adva az Isten dicsőítésére szépet és magasztosat alkotni. Mert csak a véghetlen sivár vagy blazirt lelkű emberben gyökeredzhetik meg az az abszurd felfogás, hogy az instrumentális egyházi zene nem képes a lelket az Istenhez emelni.

A mi magát az előadás sikerét illeti, az a hely és alkalom méltóságának teljesen megfelelő volt. A hatalmas, mintegy 60 tagból álló ének- és zenekar oly precizitással működött, hogy az igen jó akusztikájú templomban az előadott zeneszámok minden finom árnyalata a legtökéletesebben érvényre jutott. Nagy érdem illeti e tekintetben Bitter Illés főgymn. tanárt, ki — mint értesülünk — a távozott Eckhardt tanár helyett tanította be az énekkart és mondhatjuk oly eminens sikerrel, mely-

együtt feltáru az olvasó előtt. Mindamellét néprajzi szokásokat is érint, mit a regényben mellőzni lehetetlen volna.

A mesét, a regény történetét a tárgynak megfelelő hangon írja le. Minthogy nincs nagyobb tere, epizódokat nem szőtt az elbeszélésbe, azt az olvasóra bizza, szorosán tárgyánál marad s következetesen végig viszi azt. Mindazonáltal nem krónikus, ki az eseményeket időrendi sorrendben egymásmellé állítja, hanem gyakorlott elbeszélő, ki az eseményeket érdekesen fűzi egymáshoz s a pszichológiai rendet tartja szem előtt. Nyelvezete regény stílusnak megfelelő, néhol poétikus lendületű. Valóban kár volna a regényvázlatot csak vázlatnak meghagynia, igen szép és érdekes regényt írhatna belőle némi kibővítéssel, epizódok szövésével, leírások alkalmazásával s a lélektani események bővebb, tüzetesebb festésével. Kevés tanulmány, a vidék és népszokások ismerete s kis türelem, vagy szorgalom árán valóban csinos regény néhetné ki magát a Regényvázlat.

Kötete végén Zombory Dezső ismét allegorikus képet festett, melyben saját írói működéséről emlékszik meg, azt mondván, hogy annál nagyobb büntetése nem is lehetne, mintha az ő szatirait nem veszik komolyan. S ez, ha ismeri az ember e fiatal író ideális célját, miről könyvében szintén megemlékezik s mit tárcámban én is említettem, csakugyan

lyel zenei képzettségének újból fényes diadalát aratta és mely sikerért őt annál melegebben üdvözljük, miután Eckhardt veszteségét ép e téren mintegy pótolhatatlannak képeztük. A templom minden ülőhelye el volt volt foglalva ájtatos közönséggel; elül a hajóban ugyan lett volna még hely azoknak, a kik már az ajtókból visszafordulni kénytelenítették, mert a főajtónál, a hajó alsó részében oly zsúfolva állott a közönség, hogy jóval a mise megkezdése előtt már teljesen megakadályozta a közönségnek a templomba való juthatását. Nem lehetne a folyton ismétlődő ezen a bajon valami módon segíteni?

A „Pécsi Jótékony Nőegylet“ közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. április 23.

Városunk egyesületi életének egyik legjelentősebb tényezője, a »Pécsi Jótékony Nőegylet«, mely már évek óta az emberbaráti szeretet zászlója alatt fejt ki buzgó és sikeres munkálkodást, mely jótévközök kezével szánja fel a nyomorban szülődők könyeit, tegnap délután közgyűlést tartott, beszámolt működésének egy áldásdus munkálkodással telt esztendőjéről.

S hogy mily mérvben fáradnak az egyesület céljának betöltésén a »Pécsi Jótékony Nőegylet« buzgó tagjai, az mindjárt a kibocsátott évi jelentés első lapján feltüntetett számadatokból is kitűnik.

A kimutatásban feltüntetett 1439 frt, hetven egyeleti gyámolt felsegélyezésére fordított, rendkívüli segélyekre az egyesület 736 frtot adott ki, mely összegből háromszázhusz egyen nyert segélyt, míg a karácsonyi kiosztás alkalmával háromszáz szegénynek jutott pénz és tüzelőanyagból álló adomány.

A »Pécsi Jótékony Nőegylet« kezelése alatt álló népkonyha évente december 15-től március 15-ig szokott nyitva lenni, a folyó évben azonban a zord időjárás és az ebből folyó munkahiányra tekintettel, Pécs szab. kir. város Tanácsának megkeresése folytán 1899. évi december hó 15-től 1900. évi április hó elsejéig tartották nyitva a népkonyhát, hol ez idő alatt naponta 509 egyen, közöttük 86 iskolás és egyéb gyermek részesült teljesen ingyenes étkezésben. Ez élelem kenyér és főzelék, hetenként két ízben husételből állott.

Halásan emlékezik meg az évi jelentés a közönség könyörtelen adományairól, me-

nem lephet meg senkit sem. Ezen allegóriája szintén gyakorlott tollra vall.

Nyelvezete általában, mely e könyvben s annak minden egyes elbeszélésében élénk tárul, magyaros. Ez az első és legjobb tulajdona. Mindamellét különösen a szerelmi történetek elbeszélésében csillogó, virágos nyelvezetről szólhatunk, mely azonban a legkevésbé sem visszatartó. A szóvirágokat helyes érzéssel nem halmozza egymásra, hanem módjával tudja alkalmazni. Nem jár folytonosan a csillagok között, lenézve mindent, a mi földi, hanem a földi idealizált eszmekörökből olykor-olykor magasabbra is emelkedik.

Mégis van az egész könyvben valami, a mi minden egyes novellában előfordul. Tavasz nap sugarak s csengő-bongó szavak stb. melyek talán az ifjú író kedélyállapotát tükrözik vissza, de mégis sokszor olvasni nem a legnagyobb élvezet. Képei közül némelyiknek a legkevésbé fáradtság nélkül más és más keretet adhatott volna s ezáltal a változatosság is nagyobb lenne.

Nem megrovás gyanánt, csak figyelmeztetés gyanánt akartam e néhány szót is elmondani.

Nem udvariasságból, nem is dupla kollegialitásból merem ajánlani a Mende-mondákat, melynek egyes példányát (187 oldal) csekély két koronáért lehet Lévy Mór kiadásában Budapesten megkapni.

lyek sorában az első helyet foglalja el *Hetyey Sámuel* megyéspüspök összesen 700 frt adománya, mely összeg meggátolta azt, hogy a »Jótevény Nőegylet« népkönyháját a téli évad közepén zárja be és *Dragonescu Döme* kir. tanácsos pénzügyigazgató gyűjtése 299 frt.

A »Pécsi Jótevény Nőegylet« egyéb jövedelmi forrásait az elmúlt év farsangjában rendezett táncestély és az 1899. évi nyarán rendezett műkedvelői előadás bevételei szaporították.

A hála és a kegyelet meleg hangján emlékezik meg az évijelentés az együletért két gyászestéről, *Cseh Sauska Mária* és *ö. v. Wachauer Károlyné* elhunytáról. Az évi jelentés — melynek adatai fényes világot vetnek a »Pécsi Jótevény Nőegylet« fáradságot nem kimélő, buzgó munkálkodására — a közönséghez intézett meleg hangú kérelemmel végződik, melyben a nőegylet az adakozók pártfogását és támogatását kéri.

A »Pécsi Jótevény Nőegylet« tegnap tartott közgyűléséről szóló részletes tudósításunk a következő:

Pontban három órakor nyitotta meg *Sávell Kálmán* elnöknő a közgyűlést, melyen *Hinka Lászlóné* alelnöknő, *Rech György* titkár, továbbá *Angyal Pálné*, *Bodó Aladárné*, *Daempf Imréné*, *Doroszlaj Lajosné*, *Eizer Jánosné*, *Erreth Jánosné*, *Ferency Istvánné*, *Friedrich Antónia*, *Friedl Károlyné*, *Girardi Józsefné*, *Haidecker Anna*, *Herbert Jánosné*, *Jobszt Béláné*, *Kindl Józsefné*, *ö. v. Kaltnecker Györgyné*, *Krasznay Mihályné*, *ö. v. Kereky Mihályné*, *Löffler Vincéné*, *ö. v. Luiszer Viktorné*, *ö. v. Magyarly Gyuláné*, *Mestrics Imréné*, *Németh Gyuláné*, *Scholz Gyuláné* egyesületi tagok jelentek meg.

Első pontnak a titkári jelentést olvasták fel, melyből kitűnőleg az egyesületnek jelenleg 114 alapító, 88 választmányi, 192 rendes és 236 pártoló tagja van. A titkári jelentést a közgyűlés tudomásul vette s a zárszámadások átvizsgálására tért át.

Az együletnek a múlt évben összesen 6745 frt 58 kr. bevétele volt, kiadása 6215 frt 79 kr. a pénztári maradvány tehát 529 frt 79 kr.

Az egyület vagyona különböző értékpapírok, ingatlanok és takaréktári betétkönyvekben 27.632 frt 30 kr.

A »Pécsi Jótevény Nőegylet« f. é. költség előirányzatát tárgyalták ezután, mely szerint 11508 korona 18 fillér bevétel ellenében 10128 korona kiadást irányoztak elő s így a remélhető pénztári maradvány 1380 korona 18 fillér.

A közgyűlés tárgysorozatának utolsó pontját a lemondások és halálozások folytán megüresedett választmányi tagok helyeinek betöltése képezte, mely alkalommal a választmányi tagokul: *Udvarnok Gyözőné*, *Holics Antalné*, *Grosz Antalné* (Üszögh) és *Siptár Lajosné* választották meg közfelkiáltással egyhangulag.

A választás megejtése után *Sávell Kálmán* elnöknő délutáni négy órakor a közgyűlést berekesztette.

A pécsi cipész- és csizmadia betegsegélyező-pénztár közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. április 23.

A pécsi cipész- és csizmadia betegsegélyező pénztár vasárnap délután félhárom órakor tartotta évi rendes közgyűlését a város háza közgyűlési termében. A közgyűlésen *Reisch János* elnökolt s a tagok elég szép számban vettek részt; de már harmadizben is volt összehíva tegnapi a közgyűlés, mert elsőizben *Zsolnay Vilmos* temetése, másodizben pedig határozatképtelenség miatt el kellett halasztani. Tegnap végre megtartották a közgyűlést, melynek lefolyása a következő volt:

A tárgysorozat első pontját az elnöki jelentés képezte. A múlt évben az igazgatóság

tizennégy ülést tartott s egyik tevékeny tagja, *Kecskeméthy József*, elhunyt. A pécsi irgalmasrend kórházában a pénztárnak 19 betege 368 nap alatt díjmentes ápolást nyert. A taglétszám volt 1899-ik év január 1-én 262; az év folyamán bejelentetett 412 tag, kijelentetett 374 tag, meghalt 4 tag. A múlt év december 31.-én volt 297 tag és pedig kötelezett segéd tag 149, kötelezett tanonc tag 97, elsőosztályú önkéntes tag 8, másodosztályú önkéntes tag 21, harmadosztályú 12 és önként tovább fizető tag 10. Megbetegedési eset 326 fordult elő. Táppénzben részesültek 35-en. Kórházban ápolattak 26 an. A pénztár gyászlobogó tartalékalapja 18 korona 94 fillér. Ingyen orvosi segélyben részesültek 84-en; ingyen gyógyszerekben 178-an.

A jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vevén, *Dezsöfi József* jegyző felolvasta az igazgatóságnak a múlt évi pénztári forgalomról szóló jelentését. E szerint a múlt évben a pénztár bevétele volt 4940 korona 30 fillér; kiadása 728 korona 67 fillérrel kevesebb. A pénztár vagyona 2741 korona 83 fillér; terhe 1248 korona 87 fillérrel kevesebb.

A felügyelő bizottság jelentése után a felmentvényt *Csernits Vince* pénztárosnak a közgyűlés megadván, következtek a választások.

Az igazgatóságba tizenhét rendes tagot választottak. Ezek pedig: *Reisch János*, *Rauss József*, *Kálóci Sándor*, *Balázs János*, *Pozsgay Lajos* és *Kelemen József* munkaadók; *Beck János*, *Varga Vince*, *Ferler Lajos*, *Bekker Lajos*, *Szabó Antal*, *Karicsai István*, *Cimer József*, *Szabó József*, *Neumann András*, *Jahn Ferenc*, *Ivánka József* és *Koganovszky Antal*, segédek, mint rendes tagok. Póttagok lettek: *Hartung József* és *Szimonka Károly*, munkaadók; *Tiringer Ferenc*, *Brunner János*, *Winekker Péter* és *Hafner György*, segédek.

A felügyelő bizottságba rendes tagokul beválasztottak: *Lauber Mihály* és *Németh Jenő*, munkaadók; *Pilmann Fülöp*, *Kerekes Mihály*, *Dux Alajos* és *Hanker János*, segédek. Póttagok lettek: *Jámbor István* munkaadó; *Speizer Antal* és *Ribics Gyula*, segédek.

A választott bíróságba megválasztottak rendes tagokul: *Györfvály Imre*, *Nánási Gyula*, *Bottlik Imre*, *Reinhardt János*, *Oberhuber János* és *Materina Mihály*; póttagok lettek *Török Illés*, *Pálinkás Mihály* és *Nyers Péter*.

Ezzel a napirend letárgyaltatván, az elnök — a pénztár érdekeinek pártolására bizdítván a tagokat a közgyűlést egynegyednégy órakor bezárta.

Hirek.

Pécs, 1900. április 23.

Hétfői levél.

Kedves szerkesztő úr!

Én is szünetet tartottam most a levél-írásban, mint az országgyűlés a tanácskozásban. Mivel azonban a tisztelt Ház is legközelebb már összeül, én is leülök íróasztalomhoz s irok maguknak kedves szerkesztő ur, két históriát.

Az egyik egy ritka asszonyról, aki a maga csunyaságával kokettál, a ritkaságok közé tartozik. Ilyen a maga nemében ritka asszony volt az orléansi hercegnő az orléansi regensherceg anyja, a ki XV. Lajos kiskorúsága alatt Franciaországban gyakorolta magát a királyi jogokban. Memoárjaiban így írja le magát:

»Kora ifjúságomtól fogva tudtam, hogy milyen közönséges külső van s méregbe hozott, ha az emberek feltűnően megnéztek. Soha semmit sem adtama toalettekre, mert a dísz meg a gyémántok csak még feltűnőbbé tettek volna. Egy napon Soissons grófné jót nevetett rajtam. Azt kérdezte tőlem, hogy miért nem fordítom meg a fejemet, ha egy tükör előtt elmegyek, a mikor minden nő be szokott nézni. Azt feleltem, mert talán túl-

nyagon szeretem magamat, semhogy csunyaságomat szemtől szemben el tudtam volna viselni. Kell, hogy ifjúságomban nagyon csunya lettem legyen, mert apró sunyi szemem, rövid pisze orrom s hossu vastag ajkaim voltak. Egész fizignomiám nem volt valami vonzó. Arcom széles, orcáim duzzadtak, alakom kicsiny, tömzsi volt, szóval nagyon csunya nőszemély voltam. Ha nem lett volna oly jó gondolkodásmódom, nem kérte volna meg senki a kezemet, Nem hiszem pedig, hogy még egy olyan csuf pár kéz lett volna a világon, mint az enyém. A király gyakran figyelmeztetett e körülményre s mindig nevettem a figyelmeztetésének, mert én tudatában voltam a magam rettenetes csunyaságának s el voltam határozva, hogy kinevetem azt, a ki rája figyelmeztet. És mindig sikerült, bár be kell vallanom, hogy gyakran volt rá alkalmam. A legcsodálatosabb volt, hogy mégis akadt férfiú, a ki belém szeretett. Mindenesetre én voltam a legcsunyább asszony az egész francia udvarnál, s mégis csak tizenkilenc éves voltam, a mikor férjhez mentem. Gyakran kérdeztem a férjemet, hogy a tekintetem nem riasztja-e vissza, vagy hogy mi az, a miért szerelmes lett belém. Kérdéseimre sohasem kaptam kielégítő választ, de érzem, hogy bizonyára más tulajdonságok vonzották őt hozzám.«

A másik história némely színésznők ékszeréről meséli a következő csodás dolgot:

Vaskos kötetet lehetne megtölteni azoknak a nőknek a neveivel, a kik nemcsak művészetükkel, hanem ragyogó ékszereikkel is fényt kölcsönöznek a színpadnak.

Azoknak, a kik a színésznők ragyogó kincseit néma bámulattal nézik, első sorban *Patti Adelinát* lehet megemlíteni. Hattynyakát kétszázötvenezer márká értékű, csillogó-villogó ékszer díszíti. Van neki többek közt egy nyakéke, *Monte-Carlóban* szerezte valami orosz ötvöstől, s csak maga ez a nyakék száznyolcvanezer márkát ér. Ezt csakis a színpadon használja. Látogatásai alkalmával sem igen fukarkodik az ékszerrel. Azt írja egy berlini lap, hogy testvérek között is megérnek ezek az ékszerek valami százötvenezer márkát. Van *Patti Adelinának* egy kedvenc kis ölebe, a neve: *Boul*. Ezt is feldiszipette egy »nyakékel«, a melynek az értéke csak ötezer márká. *Schrott Katalinnak*, a híres bécsi színésznőnek is vannak körülbelül háromszázezer forintot megérő ékszerei.

Utána említhetjük *Palmay Ilkát*, akinek remek igazgyöngyei vannak. Ezeknek értéke legalább is egynegyedmillió forint. *Sarah Bernhard* nem szereti a gyémántot, de annál jobban az igazgyöngyöket. Van is neki remek gyűjteménye s a rossz nyelvek azt beszélik, hogy volt idő, a mikor a zálogházas kétszáz-ezer frankot adott rájuk. Az isteni *Sarah* babonás vágygyl szereti a smaragdot is — a benne levő titkos erő miatt. *Berthes* kisaszonynak, a párisi nagy opera csillagának szintén mesés ékszerei vannak, nem kevesebb *Réjane* asszonynak, akiről azonban azt mondják, hogy csak sok és nagyértékű ékszere van, de valamennyi izléstelen. *Garlenko* orosz operaénekesnő volt az, a ki először használt ragyogó, virágalaku fülönfüggőket, a melyeknek remek a színhatásuk. Ma már az összes amerikai és orosz színésznők utánozzák. A francia színésznők értenek nagyon jól ahhoz, miképpen válasszák meg az ékszereket a színek hatásának szempontjából, így: *Jane Hedvig*, *Gléó de Mérodé*. Az előbbinek ékszerei bámulatos rafinériával vannak összeválogatva, az utóbbinak a gyöngyei világhírűek.

A német színésznőknek, mint például *Sorma Ágnesnek*, *Grosz Jannynek* nincsenek éppen — színházi értelemben — nagyértékű ékszerei. Panaszkodnak is a német ékszerek — a gavallérokra.

Britt Annika.

Naptrend 1900. április 24-én.

Naptár: kedd, ápr. 24. — Róm. kath.: György. — Prot.: György. — Görög-kel.: (április 11.) Husvét. — Zsidó: Nisan 25. — Nap két 4 óra 57 perckor; nyugszik 6 óra 59 perckor. — Hold két 6 óra 40 perckor reggel; nyugszik 9 óra 55 perckor este.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, helyenként csapadék és zivatarok várhatók.

Gazdasági választmány ülése a városházán délután 3 órakor.

— **(A Pécsi Dalárda évi közgyűlése.)** A Pécsi Dalárda folyó hó 21-én, szombaton este saját helyiségében tartotta rendes évi közgyűlést *Aidinger* János országgyűlési képviselő elnöklete alatt, a tagok élénk részvétele mellett. Elnök konstataván a gyűlés határozatképességét, egyben üdvözölte a dalárdát s ezzel az ülést megnyitotta. Felszólítására *Skolnik* Géza helyettes titkár felolvasta évi jelentését, melyet a gyűlés tudomásul vett. Majd a pénztárvizsgálatra kiküldött háromtagú bizottság, melynek tagjai: *Kisasszony* Géza, *Lehner* József s *Rozgonyi* Bertalan, tette meg a megtartott pénztárvizsgálat eredményéről a jelentést. Az idő rövidsége s a pénztáros elhunyt okozta némi zavarok beállása folytán e háromtagú bizottságot a gyűlés újra kiküldi pénztárvizsgálatra s egyúttal kötelezi őket 30 nap lefolyása alatt vizsgálatukról a választmánynak jelentést tenni, majd pedig az összehívandó rendkívüli közgyűlésnek. Következett a költségelirányzat. Erre vonatkozólag a közgyűlés oly értelemben határoz, hogy a döntést a rendkívüli közgyűlésre tartja fenn, mikor is a pénztár állapotáról kimerítő s pontos adatok állanak rendelkezésre. — Majd *König* Károly levéltáros tette meg évi jelentését, melyet azzal a megjegyzéssel vette tudomásul, hogy a leltárt ezután szakemberek, karmesterek vizsgálják meg, melynek eredményéről a választmánynak tesznek jelentést s ők pótolják az esetleges hiányokat. *Haksch* Lajos igazgató évi jelentését is tudomásul veszi a közgyűlés azzal a hozzáadással, hogy ezután az évi jelentésbe a tárgyak precíze vétessenek fel, mint jelenleg is, de érték nélkül. Az évi jelentések után lemondván a tisztikar, megtörtént a tisztújítás. Korelnöknek egyhangulag *Eötvös* Gusztávot választotta meg a közgyűlés, aki azonban e tisztségről lemondott. Közfelkiáltással *Aidinger* Jánost kérték fel a választások vezetésére, ki azt el is fogadta. A Pécsi Dalárda alelnökévé ismételten *Reberics* Imrét választották meg nagy lelkesedéssel. Első titkár lett *Haksch* Lajos, másodtitkár: *Declava* Dénes, főpénztáros *Kisasszony* Géza, levéltáros: *König* Károly, igazgató: *Csukás* Zoltán, első karmester: *Hoffer* Károly, másodkarmester: *Simacsek* Alajos. A választmányban a következő működő tagok vannak: *Eötvös* Gusztáv, dr. *Agh* Timót, *Kiss* József, *Koháris* Nep. János, *Egerszeghy* Kálmán, *Szigrist* Lajos, *Skolnik* Géza, *Hercenberger* József. A pártoló tagok közül: *Ciglányi* Béla, *Majorossy* Imre, *Szuly* János, *Salamon* József, *Ternovszky* Alajos. Póttagok: *Kiss* Ernő, *Mihálovits* Antal és *Lehner* József. A tisztikar megválasztása után *Reberics* Imre alelnök indítványozta, hogy az 1901. év augusztus havában a Kassán tartandó dalárnapélyen a Pécsi Dalárda versenyen kívül vegyen részt. Az indítványt a közgyűlés elvben elfogadta *Kiss* József indítványával megtoldva, hogy ugyanekkor a dalárda néhány nevesebb fűrdőhelyen koncertet adjon. Egyéb indítvány hijában elnök a gyűlést bezárja.

— **(A belügyminisztérium államtitkárai.)** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király *Jakabfi* Imre, belügyminiszteri államtitkárt ez állástól saját kérelmére felmentette s neki a Ferenc József-rend középkeresztjét, a csillaggal adományozta. A belügyminisztérium új államtitkárává *Gullner* Gyula, országgyűlési képviselő neveztetett ki. *Duka* és szentgyörgyvölgyi *Szél* Ignác, belügyminiszteri második államtitkárnak a Lipót, rend középkeresztjét adományozta a király.

— **(Jelentés a vizről.)** A főmérnöki hivatal a Tettye forrás vizállásáról ma a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vizszolgálati képessége f. hó 22-én reggel 6700 köbméter.

— **(Műkedvelők a színházban.)** A pécsi műkedvelők egyesületének május hó 4-én (pénteken) tartandó műkedvelő szinelőadását nagy nemzeti lobogó adja hírül tegnap óta a Király-utca elején a publikumnak. A műkedvelő szinelőadás a színházban lesz este 8 órakor, mely alkalommal alkalmi megnyitó beszédet tart *Járányi* János joghallgató. Színpad kerül Gécy István pályanyertes népszínműve, a *Gyimesi vadvirág*. A darab főbb szerepeit játsszák: *Szabó* Sándor (Balánka János), *Pfeiffer* Klementin (Örzsé), *Tabak* Frigyes (Imre), *Kléber* Rozika (Mária), *Kovács* Mariska (ö.zv. Fábrianné), *Világi* Károly (Gyurka), *Síntha* Antal (Rab Proszmer Péter), *Inhoff* Sárolta (Magdolna), *Tóth* János (Törpe Csura), *Brenner* Rezső (Marci) és *Madi* Mariska (Csuráné). Este 10 órakor a Vigadó összes termeiben táncestély lesz, melyen — úgy a szinelőadáshoz a zenét *Korodi* Károly zenekara szolgáltatja. Jegyek előre válthatók *Domján* I. könyvkereskedésében. Helyárak a rendes színházi helyárak lesznek.

— **(Évzáró vizsga.)** A főreáliskola VIII. osztályában az előadások május 5-én végződnek s ezután az osztályvizsgálatok tartatnak meg. Május 7-én lesz a katolikusok hittanvizsgálója, 9-én pedig a nyelvekből lesz vizsga. 11-én bölcsészet és történelemből, 14-én mennyiségtan-, ábrázoló mértan és természettanból tartatnak meg a vizsgálatok. Az osztályvizsgálatokat követő napokon az írásbeli érettségi vizsgálatok tartatnak meg, melyekre 20 rendes és egy magántanuló jelentkezett. Az írásbeli érettségi letétele után mindenki kettőzött szorgalommal lát a szóbelire való készülődéshez, hogy annak lelétele után annál édesebb legyen a pihenés.

— **(Az új váci püspök kinevezése.)** A hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg az új váci püspök kinevezése. A király, gróf *Csáky* Károly corcolai választott püspököt, címzetes apátot és esztergomi főszékeskapitáni kanonokot nevezte ki a váci püspöki székebe néhai *Schusster* Konstantin utódjává.

— **(Harcászati céllövészet.)** A pécsi 19. honvédszázados május hó 3-án és 4-én a Mecseken harcászati céllövészetet fog tartani. Ez alkalomból a mecsekhegyi céllövő körül a gyalog és kocsiközlekedés egykép el lesz zárva, nehogy valami szerencsétlenséget okozzanak a véletlenül eltévedt golyók.

— **(Halálozások.)** Ö.zv. *Rencz* Béláné, előbb *Koháris* Károlyné szül. *Pfeiffer* Teréz hosszú szenvedés és a halálóklók szentségeinek felvétele után életének 81. évében folyó hó 22-én elhunyt. Temetése f. hó 24-én délután 4 órakor lesz a Boltiv-utca 3. számú házból a budaikülvárosi közsirkertbe. Lelkiüdvéért az engesztelő szent misét folyó hó 24-én délelőtt 9 órakor mutatják be a belvárosi plebánia templomban. — *Hait* Gáborné szül. *Martin* Viktória Szegzárdon, életének ötvenharmadik évében meghalt.

— **(Uj anyakönyvvezető.)** A belügyminisztérium Baranyavármegyében a somberek anyakönyvi kerületben anyakönyvvezetőhelyettesé *Péter* Endre segédjegyzőt kinevezte s őt a házassági anyakönyvvezetésével s a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **(A pécsi kath. logényegylet)** folyó évi április hó 29-én saját helyiségében (megye utca 20—22) műkedvelői szinelőadásal egybekötött táncestélyt rendez. A műkedvelő iparos ifjak ez alkalommal Janits Ferenc > Vörös zászló c. 3 felvonásos színművét fogják előadni. Belépő díj: első és második sor 1 kor. 60 fill. a többi sor 1 kor. 20 fill., állóhely 80 fillér. A tiszta jövedelem egy része a Zsinkó-émlék javára esik. Kezdeté este 8 órakor.

— **(A pécsi jogakadémia polgársága)** most bocsájtotta ki a meghívókat a jövő hó 2-án a Vigadó termeiben tartandó, tombolával egybekötött jótékonycélu házi táncestélyre. Belépőjegy ára két korona s kezdeté pontban 8 órakor. Tombolatárgyakat és felülfizetéseket, tekintettel a jótékony célra, hálás köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendezőség. Az esetleg adományozandó tombola tárgyakat a joglyceumba, az elnökség címére kéri küldeni a rendezőség.

— **(Katonai hír.)** Nagy-és kis-kálmai *Kálmay* Lajos őrnagy a 9-ik honvédszázalagvezetőtől a pécsi 19. honvédszázalagvezetőhöz áthelyeztetett.

— **(Templomszentelés.)** A gyönki ág. h. ev. gyülekezet szép templomot épített a hívek áldozatkészségéből. A templomszentelés igen fényes ünnepély kíséretében megy véghez. A szentelést ugyanis *Gyurátz* Ferenc püspök egyházlátogatási körútja alkalmával végezi. Körútjára holnap, kedden indul és az alkalommal a tolna-baranya-somogyi egyházmegyének 11 gyülekezetjét látogatja meg. Gyönkre, április 29-én érkezik, hogy ott felszentelje az ujonnan épült templomot.

— **(Életunt leány.)** Ily címen megírtuk vasárnapi számunkban, hogy *Schön* Mari szabolcsbányatelepi cselédeleány gyutaoldatot ivott s eszméletlen állapotban szállították be Pécsre a városi közkórházba. Az életunt leány nem is tért magához a kórházban s vasárnap reggelre meghalt anélkül, hogy ki lehetett volna hallgatni. Holttestét felboncolták s ma eltemették.

— **(Eltiltott házalás.)** A horvát-szlavon-dalmát bán jóváhagyta a nasicei kir. járáshatóságnak rendeletet, melylyel a házaló kereskedés *Nasice* helység területén a házalási szabályok 17. §-ában s az ezen §-t kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok épségben tartása mellett eltiltatott.

— **(A központi választmány ülése.)** Baranyavármegye központi választmánya ma délelőtt ülést tartott a vármegye-házán *Tormay* Károly alispán elnöklete alatt. Az ülésen résztvettek: *Hinka* László, *Mándy* Samu, *Darócy* Aladár főispáni titkár, *Jeszenszky* Lajos árvaszéki elnök, *Gyenes* Kletus alszámvevő, *Nagy* Jenő tiszti főügyész, *Lehel* Győző vm. I. aljegyző, mint jegyző. Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottságok a névjegyzékek elkészítését befejezván, a központi választmány ma tartott ülésén ezek alapján állapította meg az 1901. évi országgyűlési képviselőválasztók névsorát. A jegyzékek minden községben f. évi május 5-től május 25-ig ki lesznek téve közszemlére s a netáni felszólamlások ez idő alatt adandók be a községi előljöréságokhoz.

— **(Vizállás.)** Mint értesülünk, a Duna a legtöbb helyen, hol kiöntéssel fenyegetett, két nap óta betetőzött. A m. kir. földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztályának jelentése szerint a Duna Budapestnél, Bajánál és Eszék alatt elérte a legmagasabb vizállást, melynél tegnap óta stagnál, Mohácsnál és Paksnál pedig apadóban van. Az egyedüli veszély, melytől a közeli napokban tartani lehet, az, hogy némely töltés talán nem fogja kibírni a magas vizállás okozta nyomást, de töltészakadások elkerülése végett mindenütt folyamatra vették a védelmi munkálatokat.

— **(Orvtámadás.)** *Sztipánovics* Imre bögőhordó azt a panaszt tette ma korán reggel a rendőrségnek, hogy az éjjel a Tornacsarnok melletti téren *Reisita* Radován nap-számos megtámadta, a földre teperte és zsebéből 70 krajcárt ellopott. A feljelentett embert a rendőrök előkerítették; de az még akkor is részeg volt. S úgy látszik, az egész orvtámadásból az lehet az igaz, hogy úgy a feljelentő, mint az állítólagos orvtámadó részegen össze-

találkoztak s összeverekedtek, mikoris Sztipánovics húzta a rövidebbet. Egyelőre folyik a vizsgálat ez ügyben.

— **(Szerencsétlen ember.)** Nagyon szereti a szeszes italt *Illés József* hordár. Ez már annyira megrontotta a szervezetét, hogy szivbaja keletkezett, a mi ha elfogja, a szerencsétlen ember elesik s ott vonaglik az utca porában. Tegnap délután is ez történt vele a Jókai-téren, hol nagy népcsoport vette körül. A rendőrség hordágyra tette és beszállította a szerencsétlen embert a kórházba ápolás végett.

— **(A hatvani véres dráma.)** *Palugyai Bertalanné*, szül. *Zanetti Róza*, egy kispesti gépgyári művezető felesége, a ki bár negyvenkétéves, még mindig csinos asszony volt, beleszeretett *Wilburger Lajos* fiatal szobrászba. A szerelmes asszony csütörtökön Kis-Pestről nyomtalanul eltűnt s vele tűnt el a szobrász is. Hatvanba mentek s ott egy szállodában az asszony rálőtt a szeretőjére s azután szíven lötte magát, hogy szörnyet halt. Legalább így vallotta ezt a szobrász, ki csak könnyen sérült meg. Azonban a tegnapi vasárnapra váratlan fordulat állott be a véres szerelmi drámában. Ugyanis — mint a »Független Hirmondó« könyvatos lap jelenti — a dráma színhelyén s az asszony körül gyanús jelenségek merültek fel, melyek arra engednek következtetni, hogy a szobrász az öngyilkosságba beleegyezett s a nő mikor szíven lötte magát, akkor neki nem volt ereje a meghaláshoz s csak gyenge sebet ejtett magán. Az is gyanús azonban, hogy valójában nem épen a szobrász lötte-e szíven az asszonyt s nem koholta-e az egész szerelmi tragédiát? A titokzatos ügyben az egrí királyi ügyészség folytatja a vizsgálatot.

— **(Apponyi a hírlapíró szövetséghez.)** *Apponyi Albert* gróf lekötölező sorokban válaszolt a vidéki hírlapírók szövetségének pécsi közgyűléséből hozzá küldött azon táviratára, melyben bejelentette a vidéki lapok csatlakozását a sajtó békeszövetséghez. *Apponyi* gróf hálóját fejte ki a vidéki hírlapíró-országos szövetségének megemlékezéseért, örömet a nagy horderejű csatlakozás fölött és reményét, hogy a sajtó békeszövetségének kezdeményezése az emberiségre és a hazára áldást fog hozni.

— **(Házi szarkák.)** Egy uriháznál szolgált az *Erzsi*, meg a *Kata* leányzók. Azonban szükséges szolgálat helyett a házi szarka háládatlan szerepét játszották s ellop-tak mindent, a mi a *keszük* ügyébe került. Gazdájuk tegnap rajta fogta őket a lopáson s kérte a rendőrségen a letartóztatásukat. Egyikük a rendőrségről azután lekerült a városi kórházba, mert beteg; a másik pedig ül s várja a büntetését.

— **(A »Pécsi Athletikai Club«)** majus hó 6-án Majorossy Imre Pécs szab. kir. város polgármesterének védnöksége mellett, a létesítendő sporttelepe javára ünnepélyt rendez. Az ünnepély két részből áll: I. délután a Tettyn. Football mérkőzés a budapesti »Magyar atletikai club« csapatával. Belépő jegy 1 kor., deákjegy 40 fill. A Foot bal matsch d, u. 3 órákor, a vivóakadémia este 8 órákor kezdődik. II. Este. Vivó akadémia tánccal egybekötve a Nemzeti Kaszinó termeiben. Belépő jegy 2 korona. Felülfizetéseket a sporttelep javára köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség.

— **(Zsinkó- emlék.)** A pécsi főgimnázium 10 tanulója, 1 kereskedelmi és 1 joghallgató tudvalevőleg két tanár kíséretében Rómában és Nápolyban töltötték két hetet. Az utiköltség 100 frtra volt számítva egyenkint, ez az összeg azonban nem kellett egészen. Az összes kiadások után megmaradt 124 kor. 50 fillér, melyet közös akarattal és tisztelettel parancsoló kegyelettel indítva a Zsinkó- emlék céljaira ajánlott fel az utitársaság.

— **(A tanító-képző új zenetánára.)** Ugyan soká vajudott Eckhardt tan-

székének a betöltése. Márc. 1-én ment el zenei életünk nagy kárára fölünk s azóta már kétszer üresedett meg a zenetanári állás a képezdében: akit kineveztek, nyomban lemondott, amint meghallotta a közelebbi körülményeket. Tán most véglegesen lekerül a napirendről ez az ügy, A megyéspüspök ápr. 21. kelettel *Báter János* tótujtalu-i kántortanítót nevezte ki a pécsi tanítóképző intézet zenetanárául.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A somogyiszi kaszinó alapszabályait a magy. kir. belügyminiszterium jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **(Eljegyzés.)** *Horváth Antal* pécsi posta és táviratfőtiszt tegnap, április 22-én eljegyezte *Putzer Sarolta* kisasszonyt.

— **(Három malacokról.)** Tegnap délután három malac kóborolt gazdátlanul a Ferenciek-utcáján. Egy utcaseprő meglátta s behajtotta őket a varoshaza udvarára, hogy ott legyenek biztonságban, míg a gazdájuk értük megy. Késő este kereste is a gazda a három malacot s nagyon örvendezett, hogy azokat a torony alatt megtalálta. És haza hajtotta a három malacokat, melyeknek uri passzióik lehetnek, hogy vasárnap délután sétálni mennek a Ferenciek utcájára, azután pedig a torony alatt pihenik ki a séta fáradalmait.

— **(A (pécsi) izr. nőegylet közgyűlése.)** Ma délután 3 órákor tartotta a pécsi izr. nőegylet *Weiller Sarolta* elnökszóny vezetése alatt rendes évi közgyűlését az izr. elemi iskola dísztermében. Elnöknő évi jelentéséből kitűnik, hogy az egyesületnek 295 tagja van ezidőszert s az együleten kívül igen sokan járultak szíves adományokkal az egyület céljainak megvalósításához. Megemlékezik kegyeletes hangon az évi jelentés elhunyt tagjairól is. A zárszámadásokat *Lenkei Lajos* és *Spitzer Béni* vizsgálták át s azokat rendben találták. Jelenti elnöknő, hogy *Lengyel Emilia* 50 frt koszoru adományt küldött, melyet az egyület adakozó intenciói szerint felosztott. Kiházasítási segélyre ez alkalommal a nőegylet egy folyamodónak 60 frtot s egyéb segélyezésre 150 frtot szavazott meg. A nőegylet *Weiller Sarolta* és *Fodor Karolinnak*, mint az egyület közvetlen vezetőinek, jegyzőkönyvi szavazatot mondott, mikor is a gyűlés véget ért.

— **(Katonai ünnepély.)** Tegnap ünnepe volt a helyőrségnek. A f. é. március hóban bevonult póttartalékosok tegnap reggel 8 órákor tették le a katonai esküt a Buzatéren, hol egy felállított tábortábornál *Magenheim József* belvárosi plébános misét mondott. Mire után következett az ünnepies eskütétel, mely után *Magenheim József* plébános magyar és német szentbeszédet mondott. A katonai ünnepségen *Zech* báró dandárparancsnok, *Panos*, *Butyka* ezredesek, *Sorsich* őrnagy a pécsi m. kir. honvéddapródiskola parancsnoka és a helyőrség tisztikara teljes számban jelentek meg.

— **(Elesített apró gonosztevők.)** Megirtuk a napokban, hogy *Vitkovics István* kökényi tanító panaszt emelt a községi előljáróságnál, hogy estefelé valaki a lakásának ablakait kövel beverte, mely kő a szobába röpülve, bal lábán a tanítót megsebezte. A panasz folytán megindított nyomozás során aztán sikerült a tetteseket két fiatal gyerek: *Kolesszarovics Marko* és *Pavlovits Mihály* személyében kinyomozni, kiket most könnyen végzetessé válhatott csinyükért — felelősségre vonnak.

— **(Munkások lázadása.)** Veszedelmes lázadás tört ki a New York városának vízművei körül foglalkozó munkások közt. E vízművek a Croton folyóból szűrik le a vizet s vele ellátják a hatalmas világvárost. A munkások — mintegy 800 olasz, — azért lázadtak fel, mert az építővállalkozók nem akarták az új medencetöltéseken dolgozóknak bérét fölemelni. Kedre virradóra éjjel a sztrájkol-

lók hír szerint megölték az Egyesült-Államok hadseregének egyik altisztjét. A sztrájkolók Croton község előtt egy magaslatot tartanak megszállva, ahol puskák s más fegyverek használatában gyakorolják magukat. Azzal fenyegetőznek, hogy fölrobbantják a töltést, amely esetben New-Yorknak nem volna víze. A hatóság sok katonaságot küldött ki a zavargás színhelyére.

— **(Áruló sürgöny.)** Érdekes körülmények között derült ki Bécsben egy vőlegény hűtlensége. A menyasszony hivatalos munkájának teljesítése közben ébredt tudatára annak, hogy vőlegénye megcsalja őt. Ez a fölfedezés annyira hatott a szegény leányra, hogy nyomban öngyilkossági kísérletet követett el. Az áruló egy távirat volt, a melyet *P. Emilia* távirónőnek kellett fölvennie. »Jőjj még ma biztosan a te Annához« — így szólt a távirat. Ötéves szolgálata alatt sok ilyen távirat ment keresztül a szegény táviró kisasszony kezein a nélkül, hogy azokat figyelemre méltatta volna. Ez a távirat azonban majd megörjítette, mert világosan láthatta, hogy a vőlegénye nevére van címezve. A hivatalos órák végével hazasi-tett a szegény leány, a kit vőlegénye levele várt otthon, hogy »üzleti ügyek miatt« nem keresheti föl. A boldogtalan leány erre morfi-umot ivott, de kétségbeesett tettét még idejekorán észrevették, és megmentették a biztos haláltól. Most betegen fekszik a megcsalt leány egy bécsi kórházban.

— **(Furfangos betörők.)** A párisi rendőrség a napokban egy öttagu betörőbandát tartóztatott le, a melyről bebizonyosodott, hogy rövid idő alatt több mint 100 betörést követtek el a bandához tartozók. Érdekes, hogy a betörők mind jobb családok gyermekei, teljesen olyan bársony ruhákban jártak, mint a párisi művésziskolák növendékei és mindenütt művészeknek adták ki magukat. A nevezetes ifjoncok festékes ládája azonban tele volt betörő szerszámokkal és csupán színleg tartottak lakásaikon festőállványokat és néhány mázolt vásznat. Rendesen a nyaralókba törtek be. Ezt pedig úgy csinálták, hogy kimentek a mezőre »festeni« és ahogy meggyőződtek róla, hogy a közeli nyaralók egyike lakatlan, nyomban végrehajtották fosztogató munkájukat. Mialatt a többiek dolgoztak, addig a banda tagjának egyike kívül festett, vagyis vigyázott. Zsakmányaikat öt csomagra osztották szét, hogy egyenkint gyanútlanul vihessék el azokat. Rövid idővel ezelőtt néhány detektiv leplezte le a merész betörőket, a kiket a rendőrség végre letartóztatott.

— **(Eltűnt beteg asszony.)** Szélütött, beteges asszony *Bruckner Netti*, a ki a Nepomuk utca 18. szám alatti lakásáról még szombaton eltűnt s azóta nem találják. Rokonai tegnap bejelentették eltűnését a rendőrségen s most keresik az eltűnt asszonyt, a ki a szélhűdés miatt csak lassan, vánszorogva tud járni, bár egyébként nagy, magas, erőteljes kinézésű. Rokonai attól félnek, hogy valahova elkóborolt s elesvén kint valami elhagyott vidéken, ott talán ki is szenvedett.

— **(Meglopta a keresztanyját.)** Tegnap nagyban mulatott egy fiatal gyerek egyik rácvárosi kocsmában. Huzatta a cigány-nyal s fizette a fekete gyerekeknek az üveg söröket. Ez feltűnt egyik másik ismerősének s kérdőre vonván, abba a gyanuba jutott hogy a fiu lopott pénzt dorbézol el. A rendőrségnek tett hát jelentést s a gyereket, kit *Hirt Józselnek* hívnak, a rendőrség kérdőre is vont. A fiu ekkor bevallotta, hogy a keresztanyjától, *Meszner Imrené* kórház-utca 14. sz. alatti lakosnőtől lopott pár forintot s azt mulatta el. A tolvaj fiut feljelentették a bíróságnak.

— **(Az áruló virág.)** Puzzuoliban, Nápoly közelében két család lakott egymással szomszédságban. Szoros barátság fűzte egymáshoz a két családot. Az egyik egy özvegy

asszony husz éves leányával, a másik egy fiatal házaspár. Egy napon Anina, így nevezték az özvegy leányát, zokogva borult a fiatal asszony keblére s kijelentette, hogy bucsuzik tőle, Nápolyba kell mennie, de hogy megemlékezék róla, egy szép geránium virágot hagy neki. A fiatal asszonyt nagyon meghatotta a fiatal levertsége, a virágot elfogadta s azután elváltak. A virág csakhamar elhervadt; a férj, hogy megvigasztalja feleségét, egy nagy rozmaringtövet hozatott az asszonynak, aki, Anina emlékére ugyanabba a nagy virágos edénybe akarta ültetni, amelyben a geránium volt. Mily nagy volt azonban meglepetése, amidőn a föld kiásásánál egy ujszülött csecsemőre jutott. Rögtön sürgönyözött Nápolyba, ahol a szép Aninát letartóztatták. A leány azt vallotta, hogy a csecsemő halva született s szégyelte volna, ha megtudják s ezért ásta a földbe. A rendőség azonban nem adott hitelt szavának s most mint gyermekének gyilkosát fogva tartja.

— **(Az orvos tragédiája.)** Egész Róma városa *Geoffroy* orvos megrendítő sorsáról beszél most. A sokaktól irigyelt orvos egy beteg gyermeknek túl erős adag mérget talált beadni, amitől az meghalt. Orvostársai erre nagy harcot indítottak ellene, amire a kétségbesett orvos kijelentette, hogy hajlandó dupla adagban bevenni azt a mérget, amitől a gyermek elpusztult és nem lesz tőle semmi baja. Be is vette a mérget, amely azonban várokozása ellenére halálát okozta. *Geoffroy* nyomban fölismerte a halálos veszedelmet, amibe jutott, de már késő volt. Dacára annak, hogy nyomban kórházba vitték és a leg gondosabb ápolásban részesítették, *Geoffroy* iszonyu kínok között kiszenvedett.

— **(Teljes napfogyatkozás.)** Ritkán láthatunk teljes napfogyatkozást; a legtöbb esetben nagy utazásokat kell megtenni, hogy a teljes napfogyatkozást azok is, a kik irtóznak a hosszabb uttól, megnézhetik, mert Portugália, Spanyolország, Algier partvidéke a mai közlekedési eszközök mellett igen könnyen elérhető. Napfogyatkozás úgy keletkezik hogy nap, hold és föld ebben a sorrendben egy vonalba kerülnek s a részleges, teljes, vagy gyűrűs fogyatkozás attól függ, hogy a hold mily távolságban van a földtől. Fogyatkozás csak akkor állhat elő, ha a hold épp a föld közelben van, mert akkor a hold árnyékának vége ráesik a földre. Teljes napfogyatkozás 5 évben rendszeren kétszer van, egy és ugyanazon a helyen átlag csak minden kétszázadik esztendőben látható. Ezért nem is csodálható, hogy a teljes fogyatkozás az egész művelt világot különösen érdekli s számos expedíció indul megtekintésére. A május 28-iki teljes napfogyatkozás láthatósági kezdőpontja Mexikóban van s innen húzódik az Egyesült-Államok déli részén, körülbelül New-Orleanstól kiindulól az Allegheny-hegység mentén Richmondnak és a Cap Henritől északra. Itt elhagyja a hazai földet és az Atlanti-Oceánon keresztül a portugál partok felé húzódik, a hol Oportótól délre Ovar tájéknál metszi Portugáliát, majd egyenes vonalban a pirenei félszigetet Alicante irányában. Alicante közelében ismét elhagyja a hazai földet, hogy Algier közelében metszve az Apolai tengerpartot s délkelet felé haladva a kis és nagy Syrtis partjait érintse s végül Arábia felé tovább induljon. A teljes napfogyatkozás láthatósági végpontja Thébe romjai közelében van, mert itt a hold árnyéke elhagyja a földet. A teljes fogyatkozás látható lesz körülbelül 100 kilométernyi szélességben s mindegyik helyen 1½—2 percig. Ebből kitűnik, hogy ez a teljes fogyatkozás nagyon kedvezőtlen fizikai megfigye-

lésekre s így megfigyeléseket is tulnyomó részben csak azok tesznek, a kik a teljes fogyatkozás láthatósági határain belül laknak. Expedíciót csak angolok küldenek Portugáliába. A május 28-iki teljes napfogyatkozás nálunk látható lesz, de csak mint részleges fogyatkozás. A fogyatkozás a mi időnk szerint délután 4 óra 15 perckor kezdődik s 6 óra 5 perckor végződik. napnak majdnem 7 tizedrésze lesz elborítva.

— **(Az elhagyott férj bosszúja.)** *Inhof* János tolnai takácssegédet elhagyta a felesége, a miért bosszút forralt ellene. A napokban az elhagyott férj Tolnában az állatsereglet előtt találkozott a nejevel és ennek nővéreivel, *Bálint* Katalinnal, a kiket üldözőbe vett hogy kioltja életüket. A megriadt asszony néjének lakására menekült; de oda is követte a felbőszült ember. Itt az ablakokat sorba beverte, sőt azt tette *Gabula* Anna lakásán is. Az elől volt rendőrök végre megfékeztek és bevitték a városházára.

— **(A katonaság meleg vacsorája.)** A delegációk elé terjesztendő közös költségvetésben egy nagyobb összeg van előirányozva a legénység vacsorapénzének felemelésére, még pedig akként, hogy minden legénynek naponta egy krajcárral több adatik élelmezésének megjavítására. Az újítás folytán a jövőben minden legény vacsorára kap hetenkint kétszer egy adag főzelékkonzervet és a hozzávaló főzödényt, a hét többi öt napján pedig két krajcárt és szintén főzödényt. Az e célra kiutaltványozandó pénzek akként fognak felhasználtatni, hogy minden legény naponta meleg vacsorát kaphasson.

— **(Döry József lovai.)** Tolnavármegyében örvendetesen halad előre a lótenyésztés, a mit természetesen legjobban elősegít a megyében levő ozorai méntelep, a honnan kiosztatnak az egészséges ménnek az egyes községekbe. Nagy lótenyésztők közül talán első helyen kell említenünk *Döry* József nagybirtokost, a ki nagy gondot fordít a lovak nemesítésére és ennek köszönheti, hogy lovai a hatalmas orosz cár tetszését is megnyerték. Mint értesülünk, ezen világhírű lótenyésztő ismét nyolc gyönyörű sárgát állított össze a cár számára, melyeket a cár megbízottja már meg is tekintett.

Művészet, irodalom.

○ **Angyal Ilkáról.** A mi kedves ismerősünk, az aradi színház új hősnője, *Angyal* Ilka a minap mutatkozott be az aradiaknak az *Elektra* címszerepében. Az új hősnő szavallása, hanghordozása, játéka és kellemes, erőteljes organuma *Elektra* szerepében a leg-tökéletesebben érvényesült. A közönség minden felvonás után, sőt *Orestes* felismerése jelenetében nyílt színen is zajosan megtapsolta és hat ízben is kihívta a lámpák elé.

○ **Somogyiék Ujvidéken.** *Somogyi* Károly ujonnan szervezett szintársulata, mely októberben bevonul az új nagyvárosi színházba, vasárnap kezdte meg működését Ujvidéken, a hol régen nem működött már ilyen elsőrangú szintársulat s ez magyarázza azt a szeretettel teljes lelkesedést, melylyel az ujvidéki közönség *Somogyi* Károly új társulatát fogadta. Az első előadás Szigligeti régi kitűnő népszínművét, a *Csikóst* játszották és különösen a címszerepet játszó *Pintér* Imrét fogadták zajos tapsokkal, kedden *Pintérné* Szép Olga mutatkozott be a *Cigány* Rózsi szerepében fényes sikerrel. *Somogyi* Károly csaknem teljesen szervezte már az új nagyvárosi szintársulatot, bár még mindig nagy ambícióval fáradozik azon, hogy új kitűnő művészekkel

gyarapítsa társulatát. Ujabbán szerződtette *Batisfalvy* Gizellát, az országos szimészakadémia most végzett tehetséges növendékét.

○ **Magyar Zsidó Nő.** Ily címen társadalmi és szépirodalmi hetilap indult meg Budapesten, mely a hazai izraelita nőegyesületek közlönyének lenni van hivatva. Az új lapba, melyet Ötvösné *Weisz* Sarolta szerkeszt Budapesten (VIII. ker. Kerepesi-ut 9/ bsz. II. em.) emléksorokat irtak *Perls* Ármin, dr. pécsi főrabbi; *Ungár* Simon dr., szegszárdi rabbi; *Herceg* Manó dr., kaposvári kerületi főrabbi; *Wellesz* Gyula dr., Somogy-Csurgóról; *Flesch* Ármin dr., mohácsi rabbi; *Lebovits* József, mágocsi rabbi és *Bárány* József dr., volt pécsi, jelenleg kecskeméti főrabbi. Az új lap előfizetési ára negyedévre 3 korona 50 fillér; megrendelhető Budapesten, a kiadóhivatalban, VIII. ker. Kerepesi-ut 9/ b. szám II. emelet.

Törvénykezés.

§ **Felelbiteli szóbeli tárgyalások a törvényszéken.** Az új bünvádi eljárás szerint a járá-bíróság megfélebbezett bünyügi ítéleteit a kir. törvényszék nyilvánosan és pedig szóbelileg tárgyalja, mely felelbiteli tárgyalásra a törvényszék a feleket is meghívja s itt a bizonyításnak, újabb adatok és körülmények felhozásának ismét helye van. Eddig a bünyügi megfélebbezett ítéleteket csak az akták útján intézték el, most azonban minden félnek joga van újabb és újabb álláspontokról védekezni személyesen, vagy ügyvédjével igazságát. A pécsi kir. törvényszéken az első ily felelbiteli tárgyalások folyó hó 27-én és 28-án fognak megtartatni.

§ **Nagy tűzvész.** A kir. törvényszék ma folytatta és be is fejezte azt a főtárgyalást, melynek lefolyását lapunk tegnapi számában adtuk. Ma csak két tanu vallomását hallgatták meg, mert a többi tanutól a védelem elállott s így azok meg nem jelentek a tárgyaláson. Mint megirtuk tegnap, ma a kir. törvényszék *Kovácsfi* Kálmán kir. főmérnök véleményét hallgatta meg a tűz mikénti keletkezhetőségéről, illetőleg aziránt, hogy a tűz a géptől származott-e. A megkérdezett szakértő véleménye szerint mindenetre a gépész felelős a tűzért, különösen azért, mert fűtő nélkül dolgozott, bár az szigorúan tilos s a gép szikrafogóját a szél ellenére is, bár csak két centiméternyire is, de nyitva tartotta, s körülményt még az sem menti, hogy szénnel fűtött, a mire pedig a gépész egész védelmét helyezte ugyszólván, mert a szénfűtésnél is szállnak fel szikrák s végre azért is, mert a gépet úgy állították fel, hogy a szél a füstöt a kazalokra vitte.

A védő és vádbeszédek után *Kovácsfi* szakértő véleménye alapján a kir. ügyész *Csisszár* János, *Kokány* János és *Balogh* Ádám ellen elejtette a vádat, *Ettl* János gépész ellen fenntartván a tűzvészokozás vétsége miatt a vádat. *Auber* Tivadar mohácsi ügyvéd a károsok egy részének képviselője a vád fenntartását mind a négy vádlottra kérte kimondatni. A törvényszék visszavonulván, a következőleg ítél: *Etl* János gépész tűzvészokozás vétségében mondotta ki bűnösnek s ehhez képest három havi fogházra s egy napi fogházal helyettesíthető pénbüntetésre ítélte őt, kötelezván egyszersmind az eddig felmerült 436 korona 17 fillér bünyügi költségek megtérítésére s a károsok ügyvédjének ügyvédi díj fejében 100 korona megfizetésére.

§ **Agyonütötte a sógorát.** *Pech* János testvére 1898. október 30 án ott hagyta a férjét, *Puszári* János, högyész lakost. Másnap az öreg *Pech* Sebestyén, a községi bíró és kisbíró kíséretében beállított a vejéhez, hogy elszállítsa leánya holmiját. E közben vitatkozni kezdtek egymással, a mit az épen odaérkező *Pech* János akként oldott meg, hogy egy gyermekkar vastagságu bottal úgy föbe

sújtotta a sógorát, hogy az öt óra múlva kiszemelt. A szegvárdi törvényszék két évi börtönre ítélte s ezt úgy a pécsi tábla, mint ma, Mezei János bíró előadásában a Kuria negyedik büntető tanácsa is helybenhagyta.

§ **Esküdtek kisorsolása.** A pécsi királyi törvényszék mint esküdttörvényszék előtt az új bünvádi perrendtartás értelmében május hó első felében lesznek a második negyedévi esküdttörvényszéki végtárgyalások. E végtárgyalásokon működő esküdteket a királyi törvényszéknek folyó hó 26-án (csütörtökön) délelőtt 10 órakor *Hardy Sándor*, törvényszéki elnök, elnöklete alatt tartandó ünnepies összejövetelében fogják kisorsolni.

§ **Harminc év múltán.** Harminc évi rabság után kegyelmet kapott most a német császártól *Wassmer József* damlachi, elzászi munkás. Wassmer 1868-ban veszekedés közben baltával agyonütötte szüleit s ezért élet-hossziglan tartó kényszermunkára ítélték és Cayennebe deportálták. A német-francia háború befejezése után az elítéltet az ensisheimi fegyházba vitték, hogy ott állja ki büntetését. Miután harminc évig raboskodott, a császártól jóviseletért kegyelmet kapott s azonnal szabadon bocsátották. A rab most tért vissza Dambachba a családjához.

§ **Megszűnt csőd.** A pécsi kir. törvényszék mint csődbíróság közhírré teszi, hogy a *Nikolics Vazul* ellen elrendelt csődöt vagyon hiányában megszüntette.

§ **Gyengédtelesen fia.** *Ily. Gál János* iványi lakos elvált a feleségétől s haza ment szülőihez. Az öregek állítása szerint a fiu otthon nem dolgozott, csak henyélt, nem volt szüleiével szemben szelid, külön is evett. Egy szóval panaszkodtak rája a törvényszék előtt is. Az öreg *Gálék* egyszer vásárra készültek még a múlt őszszel. A kocsi már be is fogták. Addig, míg a legutolsó intézkedéseket meg akarták tenni, pokrócot kerestek a lovakra, hogy betakarják azokat addig is. Pokróc azonban csak az istállóban volt kettő, azzal is az ifjú *Gál János* takarozott. Anyja kérte tőle, ő nem adta. Ekkor le akarta húzni róla, de a fiu megfogta a pokrócot s olyat rántott rajta, hogy anyja elesett és jobb kezét kifecamította. Nem orvoshoz, hanem valami csontrákóhoz ment, a ki annyira elrontotta a kezét, hogy az asszony még most is munkaképtelen. A kir. törvényszék ifjú *Gál Jánost* felmenő ág-beli rokonon elkövetett súlyos testi sértés vétségéért három hónapi fegyházra s 10 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott a bűnösség kimondása ellen felebbezett.

§ **Kaszálás közben.** *Ledő János*, szaporcai lakos azon váddal került ma a kir. törvényszék elé, hogy *Molnár Jánoson* súlyos testi sértést ejtett. A dolog úgy történt, hogy Szaporcán kaszáltak a múlt évben s *Molnár János* le akarta kaszálni — szerinte jogosan — *Ledő* rétvét, a mit ez sehogy sem akart engedni. Szót szót ért, mikor egyszer *Ledő* kaszájával *Molnár*hoz vágott s azt egyik karján megsértette. Ez ügyben volt egyszer már tárgyalás, melyet azonban el kellett halasztani, hogy *Ledő János* elmebeli állapotát megvizsgálják. *Jellachich István dr.* és *Folly dr.* jelentései kizárják *Ledő*nél az örültséget. Mikor *Ledő* az orvosi véleményt végighallgatta, csak annyit jegyzett meg rá flegmával: Instálom alásan, az embernek egyszer több, másszor meg kevesebb az esze. A kir. törvényszék aztán súlyos testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek *Ledő Jánost*, a miért is három havi fegyházzal büntette őt jogerősen, melyből 28 nap kitöltöttnek vétetik.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	9:30	8:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombovára é.	2:45	1:54	10:03	1:30	6:21

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:00	4:44
Uj-Dombovára érk.	2:26	4:46	9:52	2:06	5:14
Bátaszékről ind. tv. sz. sz.	9:52	sz. v.	9:53		
Dombovára érkezik	1:40		12:55		

	tv. sz. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Uj-Dombovár ind.	5:30	3:10	10:15	2:17	6:36
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:33	3:39	7:39
Pécsre érk.	8:21	5:17	12:04	4:11	8:01

	Sz. v.	Sz. v.
Bécsből indul	6:50	7:40
N.-Kanizsára érk.	1:35	3:42
Barcsra érk.	4:44	7:18
Pécsre	7:51	9:42

	V. v.	V. v.	Tv. sz. sz.
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13
B.-Szt.-Lőrinczre érk.	8:27	7:01	11:25
Pécsre érk.	9:42	7:51	—

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul	5:33	8:48	12:25	8:00
Villányra érk.	6:48	10:05	1:41	9:30
Mohácsról indul		5:50	12:20	8:35
Villányra érkezik		6:35	1:05	9:20
Villányból ind.	6:55	10:13	1:48	9:40
Pécsre érk.	8:02	11:23	2:53	10:49

Hajó érk. Budapest-Mohács-Belgrádi vonal fölülről 9:50,**) alulról d. u. 1:00.***)

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délelőtt 12:00. Mohácsra érkezik este 9:50

***) minden kedden és szombaton.

***) minden szombaton és szerdán.

T a n ü g y.

§ **Tanfölgyelőségi tolnokok értekezlete.** A tanfölgyelőségi tolnokok — kik dacára annak, hogy nem csekély kvalifikációt kívánnak tőlük, jelenleg 500 frt évi fizetés és 210 frt lakpénzzel vannak javadalmazva s ezt a javadalmat is csak megyei székhelyeket képező városokban élvezik — a nehéz megélhetési viszonyok, a városi élet drága voltára tekintettel elhatározták, hogy mozgalmat indítanak helyzetük javítása érdekében. E célból a pünkösdi ünnepek alatt Budapesten értekezletre gyűlnek egybe, melynek főtárgya lesz a tanfölgyelőségi tolnokok anyagi helyzetét feltáró és annak javítását célzó memorandum készítése, melyet a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz fognak benyújtani.

A memorandum kérvényező része — mint értesülünk — négy pontból fog állani:

1. A kir. segédanfölgyelők kizárólag a tolnokok sorából neveztesse ki, nyilvános pályázat mellőzésével.

2. A tolnokok kezdő fizetése legyen 1200 korona és megfelelő lakbérilletmény, a törzsfizetés pedig 5 éven belül emelkedjék 1600 koronára.

3. Ha a tolnok 5 évig bezárólag nem lépne elő segédanfölgyelőségre, részesíttessék 200 korona szolgálati pótlékban, mely 5 évenként négyszer ismétlődjék.

4. Bizassék meg a tolnok mint szakember iskolalátogatással és e célra folyósíttassék részére bizonyos évi 300—400 korona utazási átalány.

Hogy a tanfölgyelőségi tolnokok helyzete ily keretben javítható lesz-e, azt nem tudni, de hogy helyzetükön segíteni kell, az bizonyos, mert végre mégis csak kevés egy tanítói oklevéllel képesített egyénnek, ki erős adminisztratív munkát végez 1000—1400 ko-

rona évi fizetés a városban, hol mint családos embernek még a tisztességes megélhetése is veszélyeztetve van.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetel

1900. április 23. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 758.7 (emelk.)

Hőmérsék = 10.3 °C.

» maximuma: 21.0 °C

» minimuma: 7.0 °C.

Párányomás: 8.0 mm.

Relatív nedvesség: 86

Felhőzet: 0

Szélirány s erő: N. 10

Csapadék 24 órai: 0

Derült, száraz, meleg i. v.

Dr. Czirer.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése április hó 23-án. (A Pécsi Figyelő eredeti távirata.)

A főrendiház mai ülésén az elnöki bejelentések után megválasztotta a kvótabizottság főrendi tagjait. (Ugyanazokat, kik tavaly is tagjai voltak a kvótabizottságnak.) A horvát regnikoláris bizottságban megüresedett helyre *Wekerle Sándort* választották meg, ami azért is figyelemre méltó, mert *Bánffy* alatt *Wekerle*t semmiféle bizottságba nem választották be.

Ezután tárgyalás alá vették a költségvetést, melynél *Császka György* kalocsai érsek felszólalt az egyetemi és vallás alapoknak a budgetbe való beállítására ellen.

Wlassics miniszter erre megjegyzi, hogy ez által az alapok nem foszthatnak meg katólikus jellegüktől.

Széchenyi Imre gróf az osztályos öröksőség ellen beszélt, mert ezzel pusztul a magyar faj. Törvény kell, hogy akármelyik örökösre legyen hagyható az örökség.

Sólymossy Ödön báró vallás erkölcsi, *Zselénszky Robert* gróf pedig gazdasági szempontból tárgyalták a költségvetést.

Majláth József gróf a kazárok bevándorlása ellen kér erélyes intézkedést, mert különben a felvidék népe egészen tönkre megy.

Ezzel a vitát bezárták. Az egyes szónokok beszédeire *Hegedüs*, *Szell* és *Darányi* miniszterek fognak felelni.

T Á V I R A T O K.

— **A berlini nagykövet kihallgatáson.** (A Pécsi Figyelő eredeti távirata.) A király tegnap délután Bécsben magánkihallgatáson fogadta *Szögyény-Marich Lászlót* a berlini osztrák-magyar nagykövetet.

— **A kecskeméti párbaj.** (A Pécsi Figyelő eredeti távirata.) A *Bissingen Ottó* gróf huszárkapitány és *Békassy Ernő* főhadnagy közt *Kecskeméten* tegnapi este lefolyt pisztolypárbajról, a mely *Bissingen* gróf halálával végződött, következőket jelentik *Kecskemétről*:

Az izgatottság a szerencsétlen kimenetelű párbaj miatt még mindig igen nagy; táviratok százával érkeznek. *Bissingen* gróf holtteste a halottas kamarában egyszerű ravatalon van elhelyezve. Lábánál zokog fiatal felesége. Tegnap érkezett meg *Kolozsvárról* édesanyja s szótlanul borult fia ravatalára. *Kecskemétre* érkezett az elhunyt özvegy nővére, *Lipthay Frigyes* báróné férjével, öccse *Bissingen Béla* gróf, *Ráday Sándor* gróf. A holttestet ma délután 2 órakor beszélték s külön vona-

ton Erdélybe viszik Janira a családi sírboltba.

A párbaj előzményeiről beszélnek, hogy a párbajozó tisztek mindketten a 13. sz. huszár ezred harmadik századában szolgáltak s a legjobb barátság volt köztük. Mint jeles katonák és merész lovasok voltak ismeretesek.

Pénteken reggel a gyakorlaton valami csekélységen összetűztek. Bissingen kapitány erősen megsértette Békássy főhadnagyot, aki délben Kecskemétre utazott jelentést tenni az esetről az ezredesnek. A délutáni gyorsvonattal követte Bissingen gróf a feleségével. Este két közönséges légy nélküli párbaj-pisztolyt kértek az egyik lap szerkesztőségében s másnap történt meg a párbaj. A kard ki volt zárva, mert Bissingen egy régebbi párbajban elvesztette egyik ujját. Pistoly párbajban állapodtak meg tehát 25 lépés távolságra.

A párbaj gyászos eredményéről Henriquez őrnagy értesítette a kapitány feleségét, ki a Beretvás szállodában várta férjét. Bissingenné a gyászshir hallatára elájult, majd kihajtatott a laktanyába s zokogva borult férje holttestére. A jelen volt tisztek alig tudták vigasztalni.

A lovardából kijövet Bissingenné találkozott Békássy főhadnaggyal, ki annyira meg volt indulva, hogy szólni is alig tudott. A grófnő kezét nyujtotta neki, melyet a főhadnagy szóltanul megcsókolt. Mindkettőnek szava görcsös zokogásba fult. Az özvegy Ceglédre utazott, hogy három kis leányát apjuk ravatalához vigye.

— **Magyar munkások ünnepe Párisban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Lukács Béla, a párisi világkiállítás magyar kormánybiztosa tegnap délre meghívta azt a kétszázötven munkást, kik a magyar kiállítás sikerén dolgoztak. Lefényképezték őket, aztán ebédhez ültek a Juranovics vendéglőben, hol jelen voltak Szemere Attila és Pázmándy Dénes is. A megjelent vendégek lelkes pohárköszöntőkben éltették a munkásokat.

— **A transzváli háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Elandslaagte közelében ma egész nap csatározás folyt. A boerok korán reggel előnyomultak az Elandslaagtetől nem egészen három mértföldnyire emelkedő domblánc felé, melyet az angolok gyalogsága már előbb megszállott.

Mikor a boerok az angolokat meglátták, bombázni kezdték a dombokat, de nem sikerült az angolokban kárt tenniük; mikor azonban az angolok helyőrségi és hajóágyui megszólaltak, a boerok elhagyták előretolt hadállásaikat. Veszteségükről az angol forrás, melyből ez a jelentés származik, még nem tud semmit.

De Wett tábornok jelenti Pretoriába tegnap délután Wepenerből, hogy az angolokat még most is bekerítve tartja. A boerok tizenegy embert elfogtak, köztük egy főbb rangú tüzértisztet. Az Aliwal-northból előnyomuló angol fölmentő csapatok elpusztítják a környéken levő farmokat.

Londonba Maszeruból jelentik tegnapelőtti kelettel, hogy négy boer ágyu erő-

sen bombázza a wepeneri helyőrséget. Bra-hant tábornok tegnap este Bushmonskopba érkezett s ma délelőtt harcra keveredett a boerokkal. A távirat feladásakor már több órája tartott az ágyuzás.

Dalgety ezredes jelentése szerint Wepenerben jól állanak a dolgok. A boerok 300-nál több gránátot vetettek a városba anélkül, hogy nagy kárt okoztak volna. Az ellenségnek nagy vesztesége volt.

— **A beruházási kölcsön sikerült.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A beruházási kölcsön ügyében Lukács László pénzügyminiszter és Kornfeld Zsigmond közt folyt tárgyalások eredményes befejezésre jutottak. A magyar kormány és a Rothschild csoport közt megállapodás jött létre 110—120 millió 4%-os korona aranyjáradék átvétele iránt, még pedig akként, hogy 30 millió korona fix átvétetik, a többire nézve a csoport fentartotta magának az opciót. A kibocsátás a nyár folyamán történik.

— **Páris város kiállítási lakomája.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Páris városa tegnap a kiállítás megnyitásának ünnepére fényes ebédet adott, melyen a kormány tagjain kívül az összes kormánybiztosok is jelen voltak. Loubet elnök feltűnő hosszán beszélgetett Lukács Bélával, gratulálva a magyar kiállítás nagy sikeréhez.

— **Kitüntetett elmeorvos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Babarzi Schwartzter Otto drt az egészségügy terén szerzett érdemei elismerésül legközelebb az udvari tanácsosi címmel fogják kitüntetni. Ez lesz az első eset, hogy orvos az udvari tanácsosi címet kapja.

— **Téglagyári krach.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tudósítónk jelenti, hogy az összes budapesti téglagyárak a rossz üzleti viszonyok következtében e héten beszüntetik a munkát.

— **Sportbalesetek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A csömöri uton levő versenypályán tegnap délelőtt és délután mérköztek a labdarugasban a berlini football csapattal a műgyetem football club és a magyar atletikai klub csapatai. A délelőtti mérkőzésnél Orbán Pál honvéd főhadnagy, az athléták kapitánya oly súlyos rugást kapott a jobb lábán, hogy lábszára a középső harmadában eltört. Délután pedig Hiller Otto berlini fogtechnikus oly szerencsétlenül bukott el, hogy bal alkarját törte el. Mindkét esetben a mentők kivonultak.

— **Szell Ignác ünneplése.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Szell Ignác belügyminiszteri államtitkár kitüntetése alkalmából a tegnapi nap folyamán közéletünk számos kitűnősége üdvözölte. A kitüntetés, melyben az államtitkár részesült, rendkívül kedves meglepetésül szolgált Szell Kalmán miniszterelnöknek, ki csak a kitüntetés tényéről értesült, még pedig Fejérváry Géza báró miniszter utján, kinek előterjesztésére történt a legfőbb elhatározás. Ezen gyengéd figyelemben is nyilvánul az a szívélyes viszony, mely a Szell kabinet tagjait egymáshoz fűzi.

— **A Nemzeti szalon tavaszi tárlata.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) A Nemzeti szalon tavaszi tárlatára tegnapelőtt este járt le a bejelentési határidő. A kiállításra rendkívül sok képet jelentettek be, a

melyeknek legnagyobb része már be is érkezett s a zsüri ma megkezdi a kiállítandó képek bírálatát. A tárlat megnyitásának napja még nincs kifizve, de a rendezés április utolsó napjaira okvetlenül elkészül. A szalon most tárgyalásokat folytat az aradi műpártoló egyesülettel, vajjon nem lehetne-e az egész tárlatot május tizenharmadikára Aradra vinni s ebben az esetben a szalon tavaszi tárlatát Aradon mutatnák be először, azután nyitnák meg csak Budapesten. A mennyiben a tárgyalás eredményre nem vezet itt, a kiállítás megnyitása május elsején lesz a szokásos ünnepléssel.

— **Az angol királyné Dublinban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Dublinból jelentik, hogy a királyné a Phoenix parkban 200000. néző jelenlétében 10.000 főnyi szárazföldi és tengerész csapat felett szemlét tartott. A lakosság különösen a tengerész csapatokat nagy ovációban részesítette.

— **Szocialdemokrata munkásgyűlés.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Az ó-budai gyárak szocialdemokrata munkásai tegnap délután a Szent-Endre-uti 1. szám alatt levő vendéglőben nagy gyűlést tartottak, a melynek főtárgya a május elsejének megünneplése és a múlt heti szocialdemokrata országos pártgyűlésről szóló jelentéstétel volt. Grossmann Miksa indítványára elhatározta a gyűlés, hogy május elsejének megünneplését a párt tagjaira nézve kötelezővé teszi, ó-budai szocialdemokrata ezen a napon nem dolgozik. Mayer Frigyes és Boskovitz Ignác ismertették a pártkongresszus határozatainak egyes pontjait, ezek között azt is, hogy a mostani napilapnál foglalatostkodó néhány hirlapiró párttagot a kongresszus kizárta a szocialdemokrata munkáspártból. Szalai Oszkár kért itt szót s kijelentette, hogy a polgári pártok szolgálatában levő hirlapirók is lehetnek jó szocialdemokraták s ez a foglalkozás távol sem annyira összeférhetetlen a pártállással, mint az általános munkásbetegségélyző és rokkant pénzár tisztviselői, a kik alárendelt közegei a kormánynak, legalább bizonyos mértékben s azért mégis bizalmi férfiak maradhatnak a pártnak. Grossmann Miksa az általános munkásbetegségélyző pénzár embereit vette védelmébe, mire a gyűlés többsége a kongresszus határozatait tudomásul vette.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Szép erős hasított, két méteres

tölgyfa karót

szállít jutányos árban

Marton Miksa

fakereskedő

Pécsett, Szigeti ország-ut 33. szám.

Telefon-szám 88.

Egyben ajánlja nagy raktárát szép asztalos anyagokban, épület-, metszet- és tűzifában, aszfalt-, kátrány-, elszigetelő lemez és carbolineumban. — Aszfalt elszigetelő máz nedves falak szárazzá tételére.